

Verksamhetsberättelse 2025 Ulricehamnsbygdens naturskyddsförening

Klubbens verksamhet har under 2025, vid sidan av traditionella arrangemang som slätter, svamputflykt, fågelskådning och klädbytardag, i stor utsträckning handlat om biologisk mångfald i mörker. *Darkness i Ulricehamn* (Biologisk mångfald i mörker) var det första av tre planerade temaår.

Styrelsearbete

Årsmötet hölls 31/3 Styrelsen har under 2025 haft 11 protokollförda möten, inklusive det konstituerade mötet. Styrelsen har bestått av Maria Ferlin (ordförande), Ingvor Carlander (vice ordförande), Ingemar Basth (sekreterare), Matilda Chocron (kassör), Karin Alsing, Johan Eklöf och Diana Skoglund.

Övergripande mål

Ulricehamnsbygdens naturskyddsförening arbetar för att sprida kunskap om och väcka engagemang för natur, miljö och hållbar utveckling.

Mål för 2025 (ur verksamhetsplanen)

1. Att under 2025 satsa på temat Biologisk mångfald i mörker.
2. Att genom samverkan med andra organisationer nå ut till fler ulricehamnare och sprida en medvetenhet om att UNF finns och vilken verksamhet vi bedriver.
3. Att väcka naturkänsla och förundran hos nuvarande och blivande medlemmar.
4. Att genom aktiviteter som tydligt vänder sig till familjer nå ut till en yngre målgrupp, något som kan ge underlag för en mer regelrätt snokverksamhet kommande år.
5. Att öka medvetenheten om åtgärder som behövs för att värna den biologiska mångfalden.
6. Att vidga vyerna och besöka välkända natur- och kulturmiljöer även utanför Ulricehamn.

Nedan redovisas årets aktiviteter i kronologisk ordning tillsammans med en utvärdering i relation till målen samt hur vi använt vårt extra verksamhetsbidrag på 32 800 kronor från SNF.

16/1 Mörkrets betydelse för den biologiska mångfalden (1, 2, 3, 5)

Ett 60-tal personer kom till Folkets hus för att lyssna till fladdermusforskaren Johan Eklöfs föredrag med bildvisning, Marina Andersson från Svenska kyrkan om deras åtgärder för att bevara fladdermössen i Ulricehamns kyrkor och Matilda Cochron som berättade om Borås stads mörkerplanering. Vidare hade vi utlottning av Johans bok Mörkermanifestet. Aktiviteten genomfördes tillsammans med Studieförbundet. Det blev en inspirerande start på temaåret och det var många i publiken som var nya ansikten för oss i styrelsen och kvällen medförde några nya medlemmar.

Projektmedel till föreläsararvode, lokal och annons.

31/3 Årsmöte med bildvisning och ugglelyssning med korvgrillning

Efter sedvanliga årsmötesförhandlingar och avtackning av ordförande Björn Hellqvist och sekreterare Anita Norlund hade vi förmånen att få titta på Anders Svenssons bilder på fåglar med viss inriktning mot fågelaktivitet i mörker. Anders är ordförande i Västergötlands ornitologiska förening och till föredraget visades i stor utsträckning bilder från fågellokaler i närområdet. I stället för det traditionella fiket var det ett tiotal personer av de 20 mötesdeltagarna, som fortsatte ut till Brunnsnäs för korvgrillning och ugglelyssning. Ugglorna var tyvärr tysta men vi kunde betrakta vår stad på andra sidan sjön och fundera på mörkets betydelse för människor och djur. På hemvägen fick några höra kattuggla medan andra åkte via Vists kyrka och fick lyssna till berguvsens hoande i konkurrens med ljudet från trafiken på riksväg 40.

28/4 Fågelskådning i Marbäck (3)

Vi blandade in några aktiviteter i dagsljus också och en av dem var den årligen återkommande fågelskådningen i Marbäck, där de kunniga guiderna från Ulricehamns fågelgrupp bland annat kunde peka på rastande mindre strandpipare. Ett trettiotal deltagare vandrade längs banvallen med fågelbingobrickor denna ganska blåsiga aprilkväll.

10/5 Familjeaktivitet på Nabben (2, 3, 4)

Matilda och Karin hade dukat upp mängder med ull och förberett för tovning av sittunderlag. Tyvärr dök det bara upp 3 personer utanför styrelsen men barnen uppskattade både att tova och att banka växter för att göra avtryck på tyg. Vi uppfattar att det tyvärr svårt att nå ut med information om aktiviteter till nya målgrupper, så det behöver vi fundera mer på, liksom om vissa aktiviteter med materialanvändning ska kräva anmälan.

En positiv erfarenhet var den stora lokalen som hyrdes ut till en billig peng av EFS. Den kan vi säkert vilja utnyttja för fler aktiviteter framöver.

Projektmedel till hyra och material.

13/6 Nattsångarlyssning med föredrag vid Hornborgasjön (1, 3, 5, 6)

Ett tiotal personer, varav hälften var personer som inte brukar delta i UNF-aktiviteter, möttes av en mycket kunnig guide i Åke Abrahamsson från Falköpings fågelklubb. Han visade oss runt i reservatet och berättade engagerat om sjöns historia och den omfattande renoveringsprocessen. Vi hade hyrt forskarstugan som raststuga och dit kom även kvällens andra föreläsare Kent-Ove Hvass, som till fina bilder berättade om fågelflyttning innan han tog med oss ut på kvällsvandring då vi bland annat kunde identifiera tre olika kärrsångare. Projektmedel till guide, föreläsare och lokal.

5/8 Slåtter i Duvered (5)

En väldigt liten, men flitigt arbetande, skara samlades för att under Ingvar Claessons kunniga ledning slå med lie runt Ulricehamns bestånd av Kung Karls spira, en aktivitet med mångårig kontinuitet från UNF:s sida. Även i år blommade såväl några spiror som enstaka fjällbinkor.

27/8 Nattfjärilsspaning och fladdermuspejling i Rånnaväg (1, 3, 5)

Ett femtontal kvällspigga personer, varav knappt hälften var nya för UNF, samlades på Matildas gård i Rånnaväg. Kvällen inleddes med information om fladdermöss av Peter Bohman, som efter att ha gett oss en mycket intressant inblick i fladdermössens vanor, tog med oss ut på en promenad där vi kunde pejla minst tre olika arter och dessutom se två av dessa i hans pannlampas sken. Tanken vi haft på att köpa in en fladdermusdetektor för utlåning stärktes av den här aktiviteten.

Projektmedel till föreläsaren. Senare har även två detektorer inköpts.

När vi kom tillbaka hade Anita Norlund full fart vid sina nattfjärilsfällor och vi gjorde flera intressanta fynd i strålkastarna innan vi mycket nöjda åkte hem mot den ljusa civilisationen.

7/9 Svampexkursion (3, 5)

I samverkan med Tranemo naturskyddsförening erbjöds en exkursion i Tranemo på denna Svampens dag. Tyvärr kom inga ulricehamnare i år. Kanske på grund av en föregående torrperiod. Det var glest mellan svamparna i början på september.

23/9 Utflykt till Tabergs gruva och fladdermusmuseum (1, 3, 4, 5, 6)

Ett tjugotal deltagare, varav knappt hälften nya för UNF, samlades vid Tabergs gruva för att tillsammans med en guide få möjlighet att besöka gruvans insida och dess inneboende fladdermöss. Vi fick mycket information om gruvans historia, hur den skonats från fortsatt brytning av titanomagnetitlivinit och hur fladdermössen flyttar in på hösten när gruvan stängs för besökare. Några fladdermöss hade redan flyttat in, så vi fick goda tillfällen att se dem hänga i gruvtakens vindlingar. Efteråt bjöd UNF på fika som avnjöts inomhus i anslutning till fladdermusmuseet som många tog sig en tur i innan bilarna återvände till Ulricehamn.

Projektmedel till inträde med guide.

18/10 Klädbytdag (2, 4, övergripande mål om hållbar utveckling)

Trots att flera second hand-butiker öppnat i Ulricehamn hade ett stort antal personer lämnat in kläder till biblioteket under veckan före bytdagen. Kvällen före hängdes de upp och sorterades och en stor del av biblioteket kom till användning. På lördagen var det en stor skara besökare som väntade på att få komma in och välja bland de många fina plaggen som kommit in. Aktiviteten skedde i samverkan med Ulricehamns bibliotek.

31/10 Stjärnskådning i Ulricehamn (2, 3, 4)

Vi hade en överenskommelse med Lions om att få visa ulricehamnare stjärnhimlen denna mörka oktoberkväll i samband med Allahelgonahelgen och en minnesbåtsceremoni vid Åsundens strand. Ett välkänt arrangemang som är mycket välbesökt av människor i alla åldrar och där vi verkligen hoppats kunna visa upp oss och berätta om vår verksamhet. Tyvärr tvingades vi ställa in eftersom himlen var mulen och de vidtalade amatörastronomerna från Göteborgs astronomiska klubb beslutade sig därför för att stanna hemma. Det blev därför ingen användning av de avsatta projektmedlen.

6/12 Växter och djur på vintern (3,4)

Ännu en aktivitet som vi hoppades skulle kunna samla familjer med barn men tyvärr dök bara två barn med mor och mormor upp vid vindskyddet på Lassalyckan. Vi tittade på hur man kan känna igen träden även på vintern, gjorde talgbollar och poppade popcorn över öppen eld. En tanke föddes att nästa år försöka få delta i aktiviteten Vinterglöd, en dag för familjer och barn, som kommunen ordnar en söndag i december. Där skulle motsvarande koncept kunna göras vid en eld i skogen och nu har vi användbart exkursionsmaterial till liknande aktiviteter kommande år.

Projektmedel till exkursionsmaterial och annons i UT.

Aktiviteter utanför programbladet

Med hjälp av ideella krafter från UNF och ornitologer från Ulricehamn och med bidrag till material från Södra Älvsborgs länsförbunds naturskyddsfond på 6000 kronor har en spång till fågeltornet byggts för att öka tillgängligheten. Vidare har golvet i tornet renoverats. I samband med renoveringarna satte UNF upp en skylt om att besökare kan swisha valfritt belopp för kommande renoveringar. Utfallet var positivt. Borås fågelklubb har också bidragit med en summa pengar.

Styrelsearbete i Södra Älvsborgs länsförbund

Maria Ferlin har efterträtt Björn Hellqvist som representerat för UNF i länsförbundets styrelse. Björn Hellqvist är revisorsuppleant. Björn och Maria deltog också i årsmötet i Tranemo.

Specifik redovisning verksamhetsbidrag

Förutom det som står om det extra verksamhetsbidraget i samband med de olika aktiviteterna vill styrelsen komplettera med följande redovisning som bygger på SNF:s specifika frågor gällande redovisningen.

Verksamhetsbidraget bidrog till att vi kunde erbjuda medlemmarna aktiviteter med inhyrda experter som bidrog med kompetens som vi inte har i föreningen. Det gäller både den inledande föreläsningen om mörker i Folkets hus och experterna vid Hornborgasjön, på fladdermusexkursionen och under besöket vid Tabergs gruva. Här har vi också sett effekt genom att medlemmar som inte varit aktiva tidigare dykt upp och uttryckt sin uppskattning över aktiviteterna. Genom att hyra en stuga (Hornborgasjön) och bjuda på fika efter besöket i

gruvan gavs en möjlighet till mer personligt välkomnande av personer som inte brukar delta i våra aktiviteter. Detta personliga möte med personer som inte brukar vara med skulle vi kunna utveckla mer och skapa rutiner för hur den som ansvarar för aktiviteten lägger lite extra krut på just sådana personliga möten. Det görs redan nu men kan formaliseras.

Vidare har verksamhetsbidraget gett föreningen möjlighet att köpa in material och utrustning till aktiviteter riktade mot barn och familjer. Vi har som ambition att på sikt kunna erbjuda Natursnokar. Tyvärr har det varit svårt att nå ut till målgruppen men utrustningen finns kvar och kan användas till liknande aktiviteter i framtiden. Vi hoppas att under 2026 få delta med en aktivitet gällande vinterbiologi på en kommunal aktivitet som vänder sig just till barnfamiljer och där kommer utrustningen väl till pass.

De engagemangsformer som kretsen har är främst att styrelsen tar fram ett programblad med årets aktiviteter, vilket distribueras till medlemmar företrädesvis via mail. Programbladen finns också tillgängliga på kommunens bibliotek och turistbyrån. En person i styrelsen har som sin uppgift att marknadsföra våra aktiviteter på våra sociala medier. I programbladet för 2025 återfanns såväl sådana aktiviteter som vi brukar ha och ett antal som var specifikt kopplade till vårt temaår, vilket framgår av föregående avsnitt i verksamhetsberättelsen.

Vi skulle behöva bli fler medlemmar utöver styrelsen som kan engagera sig och hålla i olika aktiviteter som inte kräver någon expertkompetens. Det är en tuff utmaning att hitta ideella krafter och att hitta balansen mellan ambitionen att erbjuda ett intressant program och att inte slita för mycket på dem som redan är engagerade. Vi fick dock napp på en blivande styrelsemedlem på en av familjeaktiviteterna. Det har framkommit önskemål om en studiecirkel men det får vänta till nästa års tema Skogen.

Vi hade en aktivitet som vi fick ställa in på grund av vädret. Tyvärr var det en av våra aktiviteter där vi skulle samverkat med två olika föreningar, något som var ett mål med bidraget. Det gällde Lions i Ulricehamn och Göteborgs astronomiska klubb. Från början hade vi hoppats på en mer lokal astronomisk klubb men det fanns ingen på närmare håll, då Borås astronomiska sällskap är vilande. Lions har hälsat oss välkomna tillbaka ett annat år men astronomerna vill nog hellre vara på en mörkare plats så det får vi fundera mer på.

Samverkan med andra föreningar och samhällsaktörer behöver vi arbeta mer med och redan nu i februari har vi en stor satsning med Martin Falklind och Fiskarnas rike tillsammans med Ulricehamns fritidsfiskare och Studieförbundet.

Det blev ett överskott gällande bidraget, bland annat beroende på att astronomerna valde att inte komma i det mulna vädret och att en lokal vi hyrde var väldigt billig. Vi köpte därför in två fladdermusdetektorer i stället för planerade en. Dessa ska föreningens medlemmar kunna låna för att på egen hand kunna ge sig ut på upptäcktsfärd mörka sommarkvällar. Vi kommer också att ha en ledarledd exkursion på Bat night 2026 där vi ska använda detektorerna.

Sammanfattning verksamheten för 2025

Styrelsen anser att satsningen på ett tema gav UNF en röd tråd genom året och det skedde utan att våra vanliga aktiviteter fick stryka på foten. Vi har sett flera nya ansikten på våra aktiviteter men upplever ändå att det är svårt att nå ut med att vi finns och att vi gör aktiviteter för många målgrupper. Vi får utveckla hur vi välkomnar de nya så att de känner sig uppmärksammade och får jobba mer med hur vi marknadsför oss. De regelbundet återkommande medlemmarna har uttryckt sig positivt om vår satsning och att de ser fram emot nästa temaår, något som även styrelsen gör.

Ulricehamn 260216

Maria Ferlin, ordförande

Ingvor Carlander, vice ordförande

Ingemar Basth, sekreterare

Matilda Chocron, kassör

Karin Alsing

Johan Eklöf

Diana Skoglund